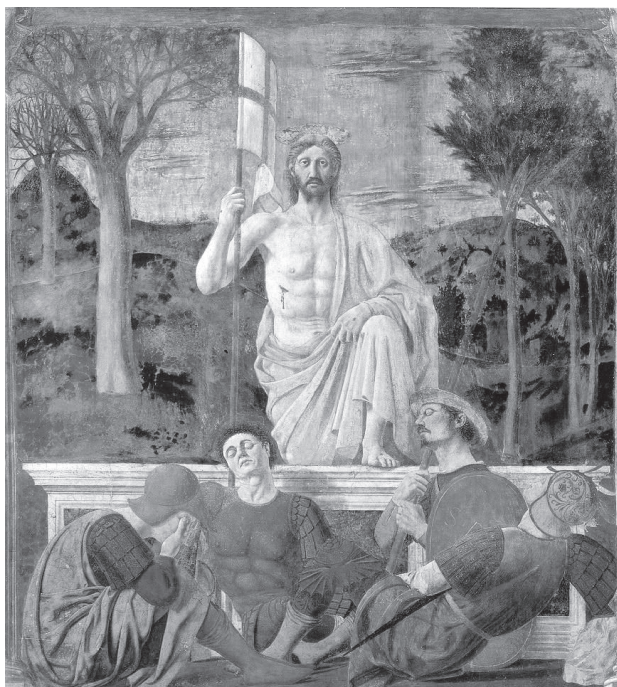

Kreationistisk ”skeptikervecka” på Chalmers i Göteborg

VoF:s **Xzenu Cronström Beskow** rapporterar.

KAN EN INGENJÖR eller forskare inom naturvetenskapliga ämnen vara skapelsetroende kristen? Ett svar på detta fick vi under den ”skeptikervecka” som Chalmers Kristna Grupp (hädanefter kallad CKG) höll sista veckan i mars.

Evenemangets kärna bestod av ett föredrag om dagen under fem dagar. Måndagen den 27 mars pratade biologen Göran Schmidt om ”Livets Design”. På tisdagen argumenterade Stefan Gustavsson från Centrum för Kristen Apologetik för att Jesu uppståndelse från de döda bör ses som ett historiskt faktum. På onsdagen föreläste Morten Sager, universitetslektor i vetenskapsteori, under rubriken ”Vetenskapstro – vad är grunden för vetande?”. På torsdagen föreläste pastor Andreas Engström från Gråbo

Pierro della Francesca: Kristi uppståndelse.

missionsförsamling om sin kristna tro. Veckan avrundades med att Peter Payne, ”PhD in Philosophy and Managing Director of the Institute for Credible Christianity”, gav oss svaret på frågan om huruvida det går att ha en etik utan Gud. Alla fem föredragen hölls i hörsalar tillhörande Chalmers Tekniska Högskola, på Campus Lindholmen och på Campus Johanneberg.

Av dessa fem föredrag var måndagens det i särklass mest pseudovetenskapliga, medan onsdagens var det i särklass

mest intressanta. Personer från CKG som var med på måndagen sammanfattade Göran Schmidts föredrag med att föredragshållaren hade påpekat att DNA påminner om programmeringskod, och utifrån detta hävdade att "där det finns en programmerad kod så måste det även finnas en programmerare". Schmidts egen hemsida, där han öppet positionerar sig som kreationist, bekräftar att detta var den linje han drev. Han framställer det även som rimligt att likställa designen av en bil med "designen" av en påfågel, helt bortsett från att den färdiga bilen blivit monterad medan den vuxna påfågeln gradvis utvecklats från ett embryo i ett ägg.

Den person som återberättade Schmidts föredrag framställde hans resonemang som om det vore rimligt och trovärdigt, men den inställningen fick han inte något stöd för. I slutändan var vi flera som kritiserade beslutet att bjuda in Schmidt. Några av dem som var aktiva i CKG tyckte själva att det är jobbigt att som kristen bli förknippad med den öppet antivetenskapliga kreationismen eller med dess pseudovetenskapliga gren "Intelligent Design".

Själv försökte jag besöka Smiths föredrag på måndagen, men fick en skev vägbeskrivning av CKG:s hemsida och hamnade på fel campus. Däremot närvarade jag tillsammans med andra VoF-aktivister på tisdagen, onsdagen och fredagen. Torsdagens föredrag hoppade jag över, eftersom det verkade handla enbart om en predikants personliga tro – vilket torde vara hans och hans trosfränders ensak, så länge som de inte gör några sanningsanspråk i faktafrågor.

Tisdagens föredrag om Jesu återuppståndelse lade sitt fokus på att lugnt och metodiskt sparka in en öppen dörr.

*Det måste finnas en programmerare bakom DNA-koden,
hävdar Göran Schmidt.*

Om vi antar att bibelns berättelser är bokstavligt sanna, är det utifrån denna utgångspunkt rimligt att anta att Jesus återuppstod från de döda? Ja, svaret på den frågan kan väl inte gärna bli annat än: "Givetvis! Hur så?" Om vi på samma sätt skulle förutsätta att boken *Bröderna Lejonhjärta* är bokstavligt sann, då torde vår analys rimligtvis nå slutsatsen att Jonathan faktiskt räddade Orvar ur Katlagrottan.

Med sitt klara och tydliga resonemang som var både logiskt och pedagogiskt oklanderligt redogjorde Gustavsson för att den rimligaste förklaringen utifrån hans premiss verkligen är att Jesus faktiskt återuppstod från de döda. Han ville gärna att vi skulle lägga tid och energi på att fundera över hur det kom sig att graven faktiskt var tom, som om den tomma graven vore ett oomtvistligt historiskt faktum. Däremot var han inte alls intresserad

av att problematisera sin enda källa, det vill säga Bibeln. Hela hans resonemang byggde på att vi alla ska ta som självklar utgångspunkt att Nya testamentet beskriver Jesu liv, död och uppståndelse på ett sätt som är helt historiskt korrekt. Det fanns inte något utrymme för att tänka sig att evangelierna skulle kunna vara efterhandskonstruktioner, utformade för att bland annat övertyga läsaren om just att Jesus återuppstod från de döda.

Gustavsson påpekade att med vetenskapligt tänkande kan vi nå kunskap om sådant som vi inte ser. Han beskrev hur vi hittar en man som ligger död på marken, med en kniv i ryggen och en blodpöl omkring sig. Utifrån detta hävdade han att vi kan vara säkra bortom rimligt tvivel på att ett mord har begåtts. Samma sak gäller enligt Gustafsson för Jesu uppståndelse. Det känns sorgligt när en föreläsning på Chalmers Tekniska Högskola bygger på premissen att lyssnaren ska låta bli att göra skillnad mellan å ena sidan faktiska tekniska bevis, och å andra sidan en berättelse om påstådda tekniska bevis.

Desto mer intressant var Morten Sagers föredrag på onsdagen. Det som gjorde mest intryck på mig var Sagers påpekande att vi måste se skillnad mellan å ena sidan den vetenskapliga processen i stort och å andra sidan enskilda forskares världsbild. Vi tänker oss gärna att vi har en ständigt pågående process av vetenskaplig utveckling, en process där vi hela tiden dels analyserar våra data utifrån våra teorier, dels analyserar våra teorier utifrån våra data. Vi förstår världen utifrån vetenskapliga paradig, och varje sådant paradigm är något som vi efter hand antingen förbättrar eller byter ut mot något bättre. Och visst är det så det ser ut, i stort. Men inte i det enskilda fallet. Det

är inte så att varje enskild forskare ständigt förhåller sig kritisk till sina paradig, redo att förbättra dem eller byta ut dem. Tvärtom! Många akademiker tror på de paradig de har fått lära sig att tro på, och håller fast vid dem av gammal vana. Dessa enskilda akademikers sätt att relatera till vetenskapen är sålunda en fråga om tro, snarare än om kritiskt tänkande.

Sager hade även en del att säga om skillnaden mellan det abstrakta och konkreta, och om skillnaden mellan datainsamling och bedömningar. Hans poäng var att det finns många olika former av legitim kunskap, och att vi bör prata om en mångfald av vetenskapligheter snarare än om en enda vetenskap. Tyvärr hade han inte utrymme att fördjupa sig i hur vi skiljer bra kunskap från dålig eller i hur vetenskap utvecklas genom att förlegade paradig uppdateras eller byts ut. Det hade varit bra att göra föreläsningen längre, så att den hade fått utrymme för mer fördjupning. En sådan fördjupning hade inte bara höjt föredraget ytterligare, utan även höjt hela veckan genom att i viss mån fungera som motgift mot de andra föredragen.

Efter onsdagens intressanta föredrag så blev det minst sagt ett antiklimax att under fredagen lyssna på Paynes förmaningar om att det inte går att ha

Sager påpekade att vi måste se skillnad mellan den vetenskapliga processen i stort och enskilda forskares världsbild.

någon etik utan att tro på Gud. För att få denna position att framstå som trovärdig försökte Payne med en variant av att både äta kakan och ha den kvar. Han erkände att det går alldeles utmärkt att ha en etik utan att vara religiös. Ändå försökte han smyga in den gamla klassiska självgodheten om att endast de som har Den Kristna Tron har en grund för sin etik. Fritt översatt från hans engelska: "Går det att ha en etik utan Gud? Det korta svaret är ja, det långa svaret är nej". Paynes poäng är att vi människor har ett behov av att ha en grund för vår etik. Visst är det så att vi har ett känslomässigt och intellektuellt behov av att ha en utgångspunkt. Men därmed inte sagt att den grunden behöver vara just kristendom eller någon annan tro på högre makt. Payne avfärdade utilitarismen, idén att vi människor bör skapa så mycket lycka som möjligt, med att den faller samman om vi inte bryr oss om våra medmänniskor. Visst, för all del. Men på samma sätt faller religionens anspråk samman om vi inte bryr oss om idén om Gud.

Allt som allt blev det en vecka som knappast uppmuntrade till skepticism i bemärkelsen att tänka kritiskt och vetenskapligt. Däremot gav den säkert en och annan kristen chalmerist en positiv känsla av samhörighet, mening och rättfärdighet. Och därmed kanske självförtroende till att vara skeptisk i bemärkelsen avfärdande. Detta då dels mot kunskap som inte passar ihop med den egna tron, dels mot ifrågasättande av de egna berättelserna. 📖